

Nr 369

Av herr Nestrup m. fl., om pension åt f. d. ämneslärarinnorna vid Sigrid Rudebecks skola i Göteborg Elsa Helgesson och Ester Ullman.

Den 1 januari 1953 genomfördes med stöd av riksdagens beslut vid 1952 års riksdag under dess höstsession bl. a. en lönereglering för personalen vid det högre skolväsendet. Till följd av riksdagens medgivande skulle emellertid under vissa förutsättningar löneskillnad utgå för tiden fr. o. m. den 1 juli 1952, som om löneregleringen trätt i kraft redan vid sistnämnda datum. För att sålunda med pension under hösten 1952 avgångna tjänstemän skulle komma i åtnjutande av förmåner anknyttande till löneregleringen stadgades, att det skulle ankomma på vederbörande myndighet att underställa Kungl. Maj:ts prövning, huruvida en tjänsteman i förekommande fall skulle få åtnjuta pension bestämd med tillämpning av högre pensionsunderlag än det för tjänsten vid tidpunkten för avgången gällande.

Veterligen har skolöverstyrelsen för befattningshavarna vid de högre statliga skolorna vidtagit åtgärder i enlighet med detta stadgande, och det torde sålunda undantagslöst ha förekommit, att t. ex. en adjunkt, som avgick med pension den 31 december 1952 och då egentligen hade ett pensionsunderlag motsvarande 29 löneklassen, regelmässigt erhållit del av den beslutade löneregleringen på så sätt, att pensionsunderlaget kommit att beräknas efter 32 löneklassen.

Samma bestämmelse gäller för högre kommunala skolor. Där har emellertid icke skolöverstyrelsen utan de enskilda lokala skolstyrelserna haft att taga initiativet. Till underlättande av de lokala skolstyrelsernas behandling av ärendet utfärdade skolstyrelsen den 17 april 1953 anvisningar enligt vilka, för att löneskillnad och högre pension skulle kunna påräknas, antalet tjänster, som vid vederbörande skola finge tillsättas första gången, måste reduceras med en tjänst för varje pensionsavgången lärare. Liksom förhållandet varit beträffande statsläroverken, har de högre kommunala skolornas styrelser funnit det viktigt att i första hand tillgodose sina pensionsavgångna lärare. Här har dock uppkommit två undantag gällande f. d. ämneslärarinnorna vid Sigrid Rudebecks skola, kommunal flickskola i Göteborg, Elsa Helgesson och Ester Ullman, vilka avgick med pension den 31 december 1952. Av en underdånig framställning till Konungen den 5 juni 1953 från styrelsen för skolan i fråga framgår, att ifrågakvarande lärare vid sin pensionsavgång hade en tjänstetid på 36 år resp. 35 år 6 månader samt

att såväl Helgesson som Ullman hade en väl vitsordad tjänstgöring bakom sig. På grund härav kunde något hinder i och för sig icke möta mot deras befordran. Likväl undantog den lokala skolstyrelsen icke på sätt, som anvisats av skolöverstyrelsen, två befordringstjänster för att möjliggöra Helgessons och Ullmans pensionering med tillämpning av högre pensionsunderlag än det som gällde vid deras avgång från tjänst, utan tjänsterna tilldelades andra lärare vid skolan med kortare tjänstetid än de båda förbigångna.

Det torde i och för sig icke råda någon tvekan om att skolstyrelsen haft formell befogenhet att handla så som skett — lika uppenbart är emellertid att åtgärderna strider mot andan och meningen i de bestämmelser, som utfärdats i ämnet. Skolstyrelsen synes för övrigt själv ha kommit till insikt om det mindre tillfredsställande i dess handlingssätt, ty i den ovan åberopade framställningen har man föreslagit, att Helgesson och Ullman skulle få komma i åtnjutande av de bättre förmånerna enligt löneregleringen.

Genom att skolstyrelsen emellertid icke reserverat några befordringstjänster saknades möjligheter för Kungl. Maj:t att bifalla skolstyrelsens framställning. Icke desto mindre förefaller det rimligt, att dessa båda ämneslärarinnor med över 35 års väl vitsordad tjänstgöring vid skolväsendet kommer i åtnjutande av en högre pension, och vi får med anledning därav föreslå,

att riksdagen måtte besluta att f. d. ämneslärarinnorna vid Sigrid Rudebecks skola, kommunal flickskola i Göteborg, Elsa Helgesson och Ester Ullman skall fr. o. m. den 1 januari 1953 få åtnjuta pension, bestämd med tillämpning av pensionsunderlag beräknat efter 30 löneklassen.

Stockholm den 26 januari 1955

Nils Nestrup

Helga Sjöstrand

Elsa Ewerlöf
